

Definities en Begrippen

Ademhalingsbeschermingsmasker	Een masker dat over de neus en de mond wordt gedragen en de lucht die wordt ingeademd filtert van deeltjes (partikels) van een bepaalde grootte, waaronder micro-organismen. Een ademhalingsbeschermingsmasker verkleint de kans op overdracht van micro-organismen via de inademing van druppels of druppelkernen. Er zijn verschillende soorten ademhalingsbeschermingsmaskers: halfgelaatsmasker (wegwerp of voor hergebruik) en volgelaatsmasker (voor hergebruik). Het meest gebruikte masker in de gezondheidszorg is een wegwerphalfgelaatsmasker. Dit masker bestaat geheel uit filtermateriaal. Maskers voor hergebruik hebben een verwisselbaar filter. Verder verschillen ademhalingsbeschermingsmaskers in de mate van filtratie. Dit wordt uitgedrukt in <i>Filtering Face Piece</i> (FFP).
Aerogeen	Via de lucht. Term wordt gebruikt om aan te geven dat micro-organismen in zeer kleine druppeltjes (druppelkernen) via de lucht kunnen worden verspreid.
Arbeidsomstandighedenbesluit (Arbobesluit)	Bevat de uitwerking (regels) van de Arbowet waar zowel werkgever als werknemer zich aan moeten houden.
Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet)	Deze kaderwet beschrijft de algemene rechten en plichten van werkgevers en werknemers voor arbeidsomstandighedenbeleid.
Beschermende kleding	Kleding die als extra bescherming wordt gedragen over de werkkleding of de eigen kleding heen. Het dragen van beschermende kleding verkleint de kans op overdracht van micro-organismen van de patiënt naar de werkkleding of eigen kleding van de medewerker. Er bestaan verschillende typen beschermende kleding: een jasshort met korte mouw, een jasshort met lange mouw met manchet, een haltershort en een overall.
BRMO	Pathogene micro-organismen die ongevoelig zijn voor de eerstekeus-antibiotica of tegen een combinatie van therapeutisch belangrijke antibiotica en die zonder aanvullende maatregelen tot verspreiding kunnen leiden.
Europese verordening medische hulpmiddelen (EU) 2017/745	De Europese verordening die voorschrijft aan welke eisen producten uit de productgroep medische hulpmiddelen moeten voldoen om een CE-markering te mogen aanbrengen.
Binnenlucht	De lucht in een ruimte, bijvoorbeeld een kamer, vergaderzaal, winkel of festivaltent. De lucht onder een luifel of parasol wordt gezien als buitenlucht.
Binnenmilieu	Omvat fysische, chemische en biologische factoren die van invloed zijn op de gezondheid en het welzijn van de gebruikers. Denk aan luchtkwaliteit, geluid en akoestiek, thermisch comfort, licht, vocht en schimmel, straling en vele andere aspecten. Daarnaast heeft ook het gedrag van bewoners/gebruikers effect op het binnenmilieu. Voorbeelden hiervan zijn onder andere rookgedrag, aanwezigheid van huisdieren, bouwmaterialen en emissies uit consumentenproducten.

Europese verordening persoonlijke beschermingsmiddelen (EU) 2016/425	De Europese verordening die voorschrijft aan welke eisen producten uit de productgroep persoonlijke beschermingsmiddelen moeten voldoen om een CE-markering te mogen aanbrengen.
CBG	Het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) beoordeelt en bewaakt de werkzaamheid, risico's en kwaliteit van geneesmiddelen voor de mens. Middelen zijn te herkennen aan een RVG-nummer.
CE-markering	Persoonlijke beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen die op de Europese markt worden gebracht, moeten zijn voorzien van een CE-markering. De afkorting CE staat voor 'Conformité Européenne'. De CE-markering geeft aan dat een product voldoet aan de minimale eisen voor veiligheid, gezondheid en milieu die staan vermeld in de Europese richtlijn voor de betreffende productgroep. Op één product kunnen meerdere richtlijnen van toepassing zijn. De betreffende Europese richtlijn maakt een indeling van de risico's die de gebruiker van deze producten loopt. Het risico wordt uitgedrukt in drie categorieën, waarbij categorie III geldt voor producten met het hoogste risico. Voor categorie-III-producten geldt dat de fabrikant zijn product moet laten onderzoeken door een bevoegde particuliere (keurings)instantie (<i>notified body</i>) en wordt de CE-markering gevolgd door een viercijferig nummer. De vier cijfers verwijzen naar de keuringsinstantie.
Chirurgisch mondneusmasker	Een masker dat over de neus en de mond wordt gedragen met als doel de lucht die wordt uitgeademd te filteren van deeltjes van een bepaalde grootte, waaronder micro-organismen. Een chirurgisch mondneusmasker verkleint de kans op overdracht van micro-organismen (via secreet) vanuit de neus en de mond van de medewerker naar (de omgeving van) de patiënt en het beschermt tegen zelfbesmetting, doordat het masker voorkomt dat de medewerker de neus en mond (onbewust) aanraakt met de handen. De vochtwerende variant verkleint ook de kans op overdracht van micro-organismen naar de mond en de neus van een medewerker door contact met lichaamsvloeistoffen. Een chirurgisch mondneusmasker wordt ook wel een proceduremasker genoemd.
Clïënt	Een kind of ander persoon waaraan jeugdgezondheidszorg wordt verleend.
Conjunctivitis	Een ontsteking van het bind- of slijmvlies van het oog, veroorzaakt door een infectie of een allergische reactie.
CTGB	College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Het college besluit over aanvragen voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en desinfectiemiddelen (biociden).
Desinfecteren	Desinfecteren is het doden van ziekteverwekkers met een speciaal daarvoor bestemd desinfecterend middel.
Druppel	Een bolvormig deeltje van een kleine hoeveelheid vloeistof. Een druppel is groter dan 5 µm en valt via de lucht binnen een afstand van 1 meter op de grond. Afhankelijk van de grootte is

	sprake van een grote druppel (> 60 µm) of een kleine druppel (5-60 µm). Zie ook aerosol.
Druppelkern	Een druppel in een aerosol die is verdampt tot er een druppelkern overblijft. Een druppelkern kan in de tijd via de lucht een afstand afleggen van meer dan 1 meter. De diameter van een druppelkern varieert van 1-5 µm. Zie ook aerosol.
ECHA	European Chemicals Agency, een agentschap van de Europese Unie. Zij geven uitvoering aan de wetgeving van de EU op het gebied van chemische stoffen waaronder de toelating van desinfectiemiddelen.
FFP	Filtering Face Piece. Het toegevoegde getal (FFP1, 2 of 3) drukt de mate uit waarin een ademhalingsbeschermingsmasker de lucht die wordt ingeademd filtert van deeltjes van een bepaalde grootte, waaronder micro-organismen. Hoe hoger het getal, hoe meer de lucht die wordt ingeademd wordt gefilterd en hoe meer bescherming het ademhalingsbeschermingsmasker biedt.
Fife-systeem	<i>First-in-first-expired</i> -systeem. Dit betekent dat materialen die het kortst houdbaar zijn vooraan staan en het eerst gebruikt worden.
Filterefficiëntie	De mate waarin een chirurgisch mondneusmasker functioneert als een barrière tegen het doordringen van bacteriën. Wordt uitgedrukt in een percentage: hoe hoger het percentage, hoe beter het masker bacteriën tegenhoudt.
Handdesinfectiemiddel en handdesinfectiemiddelen	Handdesinfectiemiddel is de verzamelnaam voor de preparaten die gebruikt worden voor het desinfecteren van de huid van de handen, polsen en onderarmen. Handdesinfectiemiddelen zijn er in diverse vormen en op basis van diverse werkzame stoffen, bijvoorbeeld op basis van ethanol, n-propanol of isopropanol.
Handhygiëne	Handhygiëne betreft het reinigen of desinfecteren en het geregeld aanvullend verzorgen van de handen, polsen en onderarmen.
Hand- en polsieraden en/of hand- en polsaccessoires en/of (medische) hulpmiddelen voor handen, polsen en/of onderarmen	Alle sieraden, accessoires en (medische) hulpmiddelen die worden gedragen aan de vingers, handen, polsen en/of onderarmen. Voorbeelden hiervan zijn (gladde) ringen, armbanden, polshorloges, piercings, braces, spalken, kousen, gips, silversplints, sjaals, heuptasjes, een vest/jas/bodywarmer, sieraden, mp3-/mp4-spelers en tassen.
MRSA	Meticilline-resistente <i>Staphylococcus aureus</i> , een bacterie die resistent is voor een aantal veelgebruikte antibiotica.
NEN	Afkorting voor Nederlandse Norm. Een NEN wordt vastgesteld door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI). NEN beheert de in Nederland aanvaarde internationale (ISO, IEC), Europese (EN) en nationale normen (NEN).
Lichaamsvloeistoffen	Vloeistoffen afkomstig uit het menselijk of dierlijk lichaam zoals bloed, speeksel, sperma, braaksel, urine en ontlasting. In lichaamsvloeistoffen kunnen ziekteverwekkers zitten.
Luchten	In een gebouw ramen, luiken of deuren zo tegen elkaar openzetten dat er een flinke luchtstroming of -circulatie door de ruimte ontstaat. Soms kan het daarbij nodig zijn om naast de

	ramen, luiken of deuren in de gevel of het dak ook de binnendeuren tussen afzonderlijke ruimten open te zetten.
Luchtreinigers(technieken)	Vermindert eventueel aanwezige micro-organismen en virussen in de lucht die door het apparaat stroomt en/of in voldoende mate in contact komt met een desinfectietechniek. Dit wordt gedaan door virussen en bacteriën tegen te houden (bijvoorbeeld via filters) en/of te doden of inactiveren (bijvoorbeeld via uv-C-straling).
Micro-organismen	Bacteriën, schimmels, gisten, virussen en protozoën zijn micro-organismen. Micro-organismen zijn onzichtbaar voor het blote oog en komen overal voor: op de huid, op meubels en gebruiksvoorwerpen, in de lucht, in water, op en in voedsel. De meeste zijn onschuldig of zelfs nuttig voor de mens, maar sommige micro-organismen kunnen ziekten veroorzaken. Virussen worden veelal niet gezien als levende entiteit gezien (organisme) en vallen daarmee strikt genomen niet onder de definitie van 'micro-organismen'. Echter, vaak worden virussen ook micro-organismen genoemd.
Microvezeldoekjes	Microvezeldoekjes bestaan uit een weefsel van microscopisch kleine vezels. Samen vormen de vezels een veel groter oppervlak dan de vezels in bijvoorbeeld een katoenen doek. Hierdoor kunnen microvezeldoekjes meer vuil absorberen. De vezels bestaan uit materiaal dat vetten goed vasthoudt.
Persoonlijk beschermingsmiddel	Een uitrustingsstuk of -middel dat de kans op overdracht van micro-organismen van de patiënt naar de zorgverlener verkleint en primair bedoeld is om door een medewerker te worden gedragen als bescherming tegen een of meer gevaren die een bedreiging kunnen vormen voor diens gezondheid en veiligheid binnen deze richtlijn. Persoonlijke beschermingsmiddelen kunnen daarnaast door een medewerker worden gedragen als infectiepreventiemaatregel. Er zijn verschillende typen persoonlijke beschermingsmiddelen: handschoenen, beschermende kleding, chirurgisch mondneusmasker, ademhalingsbeschermingsmasker, oogbescherming (spatbril), beschermende hoofdbedekking en overschoenen en laarzen.
Schoonmaken	Schoonmaken is stof en vuil verwijderen, bijvoorbeeld door te stofzuigen of te dweilen.
Ventilatiecapaciteit	De hoeveelheid luchtverversing die in een bepaalde tijd met de ventilatievoorziening moet worden bereikt. De eenheid wordt uitgedrukt in liter per seconde per persoon (l/s/p).
Ventilatievoorziening	Onderdeel van gebouw of bouwsel waarmee de lucht kan worden ververst. Bijvoorbeeld een kiepraam, rooster of een mechanisch ventilatiesysteem.
Ventileren	Bij ventileren komt voortdurend verse buitenlucht binnen, bijvoorbeeld door een rooster of een open raam.
Volledig wasprogramma	Het geheel doorlopen van de wascyclus voor de soort stof die wordt gewassen. Bijvoorbeeld het volledige wasprogramma voor katoen; zonder voor een kortere stand of tijd te kiezen.
Zakflacon	Kleine platte kunststoffles gevuld met handdesinfectiemiddel om in een zak te worden gedragen.

